

ବେପାରୀ ଓ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୋକାନ କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା

by Indian Scientists Response to Covid

<https://indscicov.in/>

IndiSciCovid

କୋଭିଡ-୧୯ ର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ସରଦା ଦୋକାନ , ଔଷଧ ଦୋକାନ, ପରିବା ଦୋକାନ ଆଦି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଉଥିବା ଦୋକାନ ମାନଙ୍କୁ ଖୋଲା ରଖିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କର ଅନୁମତି ରହିଛି । ଯେହେତୁ ଏହି ସବୁ ଜାଗା ଗୁଡ଼ିକକୁ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ଯାତାୟାତ ଲାଗି ରହିଥାଏ, ତେଣୁ ଏଠାରେ ଭୁତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣର ସମ୍ଭାବନା ବେଶି ଥାଏ । ଜଣେ ଦୋକାନୀ (ବେପାରୀ) ହିସାବରେ, ନିୟମିତ ହାତ ଧୋଇବା, ସାମାଜିକ ବା ଭୌତିକ ଦୂରତା ବଜାୟ ରଖିବା ଏବଂ ଚଟାଣ ସଫା ରଖିବା ସହିତ କିଛି ବିଶେଷ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡି ଥାଏ । ଯାହାକି ତୁମକୁ, ତୁମ ପରିବାର ଓ ବନ୍ଧୁ ମାନଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥ ଓ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖି ପାରିବ ।

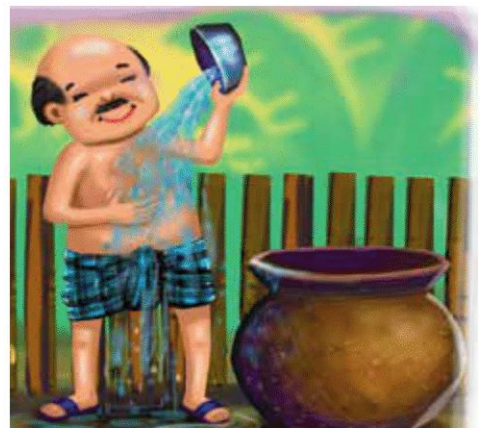
ବେପାରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୂଚନାବଳୀ (ଜାରି ନିୟମାବଳୀ):

କୋଭିଡ-୧୯ ମହାମାରୀ ସମୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିୟମିତ ହାତ ଧୋଇବା ଓ ମୁହଁକୁ ନ ଛୁଇବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆ ଯାଉଛି । ଦୋକାନରେ କାମ କରୁଥିବା ସବୁ ଶ୍ରମିକ ଏହାକୁ ଠିକ ଠିକ ମାନିବା ଦରକାର । ମାସ୍କ ପିନ୍ଧି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସହ କଥା ହୁଅନ୍ତୁ । ବେଶି ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ହାତ ଓ ମୁହଁକୁ କପଡା ରେ ପୁରା ଆବଦ୍ଧ କରନ୍ତୁ । ଯଦି ଆପଣ ସରଦା କୁ ଖୋଲା ଓ ଖୁଚୁରା ବିକ୍ରି କରୁଥାନ୍ତି ତେବେ ଏକ ବଡ ଚତୁ ବା ଡକ୍ସି ସାହାଯ୍ୟ ରେ ଦୂରତା ରଖି ଦିଅନ୍ତୁ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମାଜିକ ଦୂରତା ରକ୍ଷା ହୋଇ ପାରିବ ।

ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ କଣ କରିବେ:

ଯଦି ଆପଣ ବା ଆପଣଙ୍କ ଶ୍ରମିକ ଠାରେ ଛିଙ୍କ, ଜର ପରି କୋଭିଡ-୧୯ ର କୌଣସି ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଏ, ତେବେ କାମକୁ ନ ଆସି ଘରେ ରୁହନ୍ତୁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆପଣ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବା(ଶୀଘ୍ର ସୁସ୍ଥ ହୋଇ ପାରିବେ) ସହ ଅନ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ଭୁତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣ ରୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବେ ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ଘରୋଇ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ:

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ଘରୋଇ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ:ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ଭଲଭାବେ ସାବୁନ ରେ ଗାଧାନ୍ତୁ, ଏହାଦ୍ୱାରା ତୁମ ଠାରେ କୌଣସି ଭୁତାଣୁ ଆସିଥିଲେ ପରିବାରର କାହାକୁ ବ୍ୟାପି ପାରିବ ନାହିଁ । ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୁଗାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଏକ ବାଲଟି ରେ ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସାବୁନ ପାଣି ରେ ସଫା କରନ୍ତୁ ।

ବିକ୍ରି ସାମଗ୍ରୀ ଆମଦାନୀ କରିବା:

ଜନଗହଳି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାଗାରେ ସମସ୍ତେ ସାମାଜିକ ଦୂରତା ବଜାୟ ରଖିବା ଉଚିତ । ପାଇକାରୀ (ବଡ଼) ବଜାର ରୁ ଦୋକାନୀ ମାନେ ଧାଡ଼ି ରେ ଯାଇ ଜିନିଷ କିଣିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ଦରକାର । ବାହାରକୁ ଗଲେ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧନ୍ତୁ ଓ ଘରକୁ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ସାବୁନ ରେ ହାତ ଧୁଅନ୍ତୁ । ଯଦି ସମ୍ଭବ, ଅନଲାଇନ ଯୋଗେ ନେଣଦେଣ କରନ୍ତୁ ।

ଯଦି ସାମଗ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କରୁଥାନ୍ତି, ତେବେ ଦୋକାନ ବାହାରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରଥମେ ପେଟି ବା ବାକ୍ସ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦୋକାନ ବାହାରେ ଭଲସେ ସାବୁନ ପାଣିରେ ପୋଛନ୍ତୁ (ବିଶେଷତଃ ପେଟି ର ମୁହଁକୁ) ଓ ପରେ ପେଟିରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଖୋଲି ଭିତରକୁ ଆଣନ୍ତୁ ।

ଗୋଦାମ ଘରେ ଜିନିଷ ରଖିବା:

ଚାଉଳ, ଡାଲି ପରି ଖୋଲା ରେ ବିକ୍ରି କରୁଥିବା ଜିନିଷ ସବୁ କୁ ଆବଶ୍ୟକ ପାତ୍ର ରେ ରଖନ୍ତୁ । କାମ ସରିବା ପରେ ଉକ୍ତ ପାତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ସାବୁନ ପାଣିରେ ପୋଛନ୍ତୁ । ପକେଟ ରେ ଥିବା ଜିନିଷ ସବୁ କୁ ଆକ ରେ ରଖନ୍ତୁ । ଫଳ ପନିପରିବା ସବୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ଆକରେ ରଖି ଖୋଲାରେ ବିକ୍ରି କରି ପାରିବେ । ଏଠାରେ ସୂଚନା ଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ଘରେ ରଖିବା ପୂର୍ବରୁ ଭଲସେ ଧୋଇ ରଖନ୍ତୁ । ଭୂତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାପାଇଁ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଆବଶ୍ୟକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛଡା ଆଉ କିଛି ଛୁଇଁବାକୁ ମନା କରନ୍ତୁ ।

ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି କରିବା:

ବାହାରକୁ ଗଲେ ସମସ୍ତେ ଏକ ପୁନଃ ବ୍ୟବହାର କ୍ଷମ ବହୁ-ପରସ୍ତ ର ମୋଟା ମାସ୍କ ବା ଆବରଣ ପିନ୍ଧନ୍ତୁ । ଦୋକାନୀ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କି ସେମାନେ ବିନମ୍ରତା ର ସହ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧି ଆସିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ । ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିବା ର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ (ଉପକାରିତା) ସୂଚାଇବା ପାଇଁ ଆମ ଝେବସାଇଟ ରୁ ସୂଚନା ଫଳକ ମାନ (ପୋଷ୍ଟର) ଛପେଇ ଦୋକାନ ବାହାରେ ଲଗାନ୍ତୁ ।

ଦୋକାନ ର ଆକାର ଅନୁଯାୟୀ, ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଅନ୍ତୁ :

ବିକଳ ୧: ଖୁଚୁରା ବେପାରୀ ହୋଇଥିଲେ: ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ସବୁ ଦୋକାନ ଦୁଆରେ ବା ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରରେ ଦିଅନ୍ତୁ । ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ସଉଦା ଚିଠା ନେଇ (ଆଣିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଜିନିଷ ଶୀଘ୍ର ଓ ସହଜରେ ଦେଇ ହେବ ।

ବିକଳ ୨: ବଡ଼ ବେପାରୀ ମାନେ: ଦୋକାନ ଭିତରକୁ ଯାଉଥିବା ସବୁ ଲୋକଙ୍କୁ ହାତ ଧୋଇ ଯିବା ପାଇଁ କୁହନ୍ତୁ । ଯଦି ସମ୍ଭବ, ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାର ରେ

ଏକ ହାତ ଧୋଇବା ପାତ୍ର ରଖନ୍ତୁ ଓ ହାତ ପୋଛିବା ପାଇଁ ହାତ ପୋଛା ରୁମାଲ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ବ୍ୟବହୃତ ରୁମାଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ଡସ୍ତବିନ (ଆବର୍ଜନା କୁଣ୍ଡ) ରେ ପକାନ୍ତୁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଏକ ହାତଧୁଆ ସାନିଟାଇଜର (୬୦ ଶତକଡା ରୁ ଅଧିକ ଆଲ୍କୋହୋଲ ଥିବା) ଦୋକାନ ର ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ୱାର ପାଖରେ ରଖି ପାରିବେ । ସମ୍ଭବପର ହେଲେ, ଦୋକାନ ଘରର କବାଟ ଖୋଲା ରଖନ୍ତୁ, ଏହାଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ କବାଟ ଛୁଇଁବାକୁ ପଡ଼ିବନି । ପବନ ଚଳାଚଳ ପାଇଁ ଝରକା ଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲା ରଖନ୍ତୁ । ଏକ ସମୟରେ କମ ଲୋକଙ୍କୁ ଦୋକାନ ଭିତରକୁ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ୧-୨ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନ ରଖିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ ।

ବିକଳ ୩: ପାଇକାରୀ ବେପାରୀ ମାନେ: ସାଧାରଣତଃ ବଡ଼ ବଜାର ମାନଙ୍କ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଛୋଟ ଥାଏ, ଯେଉଁଠି ଭୂତାଣୁ

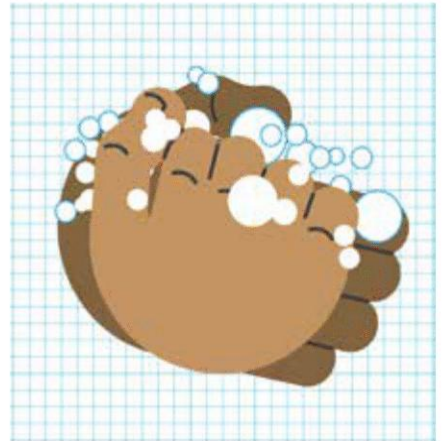
ର ସଂକ୍ରମଣ ସହଜରେ ହୋଇ ପାରିବ । ତଥାପି, ଯଥାସମ୍ଭବ ଜିନିଷ ଆଣିବା ବେଳେ ୧-୨ ମିଟର ର ସାମାଜିକ ଦୂରତା ବଜାୟ ରଖନ୍ତୁ । ସବୁବେଳେ ଦୋକାନ ଚାରିପାଖକୁ ଆବର୍ଜନା ରୁ ଦୂରେଇ ରଖନ୍ତୁ ଓ ସଫା ରଖନ୍ତୁ । ଆବର୍ଜନା ସବୁ ଏଣେତେଣେ ନ ଫୋପାଡ଼ି ଏକ ଆବକ୍ଷ ଜାଗାରେ ପକାନ୍ତୁ ଓ ପରେ ପୋତି ଦିଅନ୍ତୁ ବା ପୋତିଦିଅନ୍ତୁ ।

ଧାତି ବ୍ୟବସ୍ଥା:

ଏଥିପାଇଁ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ କିଛି ସମୟ ଧାତିରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ସେମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ଦୂରତା ରଖି ଧାତିରେ ଛିଡା ହେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତୁ । ଲୋକ ମାନଙ୍କ ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଇଁ ଦୋକାନ ବାହାରେ ୧ ରୁ ୨ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନ ରଖି ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୋଲ ଚିହ୍ନମାନ କରନ୍ତୁ ।

ଦିନ ଶେଷରେ, ଦୋକାନର ସବୁ କାଉଣ୍ଟର ଓ ଚଟାଣ ମାନକୁ ସାବୁନ ପାଣିରେ ସଫା କରନ୍ତୁ । ବିଶେଷତଃ ଲୋକମାନେ ବାରମ୍ବାର ଧରୁଥିବା କବାଟର ହ୍ୟାଣ୍ଡଲ (କୁମୁତା), ନଳକୂପ ହ୍ୟାଣ୍ଡଲ , ଚାବି ଇତ୍ୟାଦି କୁ ସାବୁନ ବା ସର୍ଫ ପାଣିରେ ଭଲସେ ଧୁଅନ୍ତୁ । ମୁହଁ ଧୋଉଥିବା ଜାଗା ଓ ପାଇଖାନା କୁ କୀଟାଣୁ ନାଶକ ବା ସାବୁନ ପାଣିରେ ନିୟମିତ ଧୋଇ ସଫା କରନ୍ତୁ ।

ଦ୍ୟନନ୍ଦିନ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଟୋପି, ମାସ୍କ ଓ ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛଦ କୁ ଅଲଗା ଭାବେ ଲୁଗାଧୁଆ ଗୁଣ୍ଡ ରେ ସଫା କରନ୍ତୁ । ଦୋକାନ ର ଶ୍ରମିକ ମାନେ ଯେମିତି ସବୁଦିନ ସଫା ଲୁଗା ପିନ୍ଧନ୍ତି ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ଥରେ ବ୍ୟବହାର କରିହେଉଥିବା ଟୋପି, ମାସ୍କ, ଗ୍ଲୋବ୍ ଆଦି ଜିନିଷ କୁ କ୍ଲିଟିଂ ପାଉଡର ରେ ବିଶୋଧନ କରି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜାଗାରେ ସୁରକ୍ଷିତ ପୋତି ଦିଅନ୍ତୁ ବା ପୋତିଦିଆନ୍ତୁ, ଯେମିତି ବାହାରକୁ ଏସବୁ ନଯାଏ ସେଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ଟଙ୍କା ନେଣଦେଣ:

ଯେହେତୁ ଦୋକାନ ରେ ବାରମ୍ବାର ଖୁଚୁରା ବା କାଗଜ ନୋଟ ର ଟଙ୍କା ହାତକୁ ହାତ ଦେବା ନେବା ହେବାଦ୍ୱାରା ଭୁତାଣୁ ସଂକ୍ରମଣ ର ସମ୍ଭାବନା ବେଶି ଥାଏ, ତେଣୁ ଏଥିପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ସେଥିପାଇଁ ବାରମ୍ବାର ସାବୁନ ରେ ହାତ ଧୁଅନ୍ତୁ ବା

ହାତ ପିନ୍ଧା ଗ୍ଲୋବ୍ ପିନ୍ଧନ୍ତୁ । ଧ୍ୟାନ ରଖନ୍ତୁ ଯେମିତି ଗ୍ଲୋବ୍ ପିନ୍ଧି ଆପଣ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚଟାଣ ବା ଜିନିଷ କୁ ନ ଛୁଅନ୍ତି । କାଗଜ ନୋଟ ଓ ଖୁଚୁରା ମୁଦ୍ରା ସବୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ବାକ୍ସ ରେ ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହି ବାକ୍ସକୁ ପ୍ରତିଦିନ ସାବୁନ ପାଣି ରେ ଧୁଅନ୍ତୁ । ଯଦି ସମ୍ଭବ ହୁଏ, ଜଣେ ଲୋକ କୁ କେବଳ ଟଙ୍କା କାରବାର ପାଇଁ ରଖନ୍ତୁ ଓ ତାକୁ ଦୋକାନ ର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜିନିଷ ନ ଛୁଇଁବାକୁ କୁହନ୍ତୁ । ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ଅନଲାଇନ ଟଙ୍କା ଦେବା ନେବା କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ ।

ଗୃହ ଯୋଗାଣ:

ଆବଶ୍ୟକ ଜିନିଷ ସବୁ ଏକ ବାକ୍ସ ବା ଥଳି ରେ ନିଅନ୍ତୁ ଓ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଘର ଭିତରକୁ ନଯାଇ ବାହାରେ ରଖି ଦିଅନ୍ତୁ । ସେଠାରୁ ଜିନିଷ ନେବାକୁ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତୁ । ସାମଗ୍ରୀ ଦେବା ପରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରବ୍ୟାଗ ବା ଥଳି ରେ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆପଣ ନିଜକୁ ତାଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶ ରେ ଆସିବାରୁ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବେ ଏବଂ ପରେ ଟଙ୍କା ହିସାବ କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହାତ ଧୋଇନିଅନ୍ତୁ ।

ସୂଚନାର ସାରାଂଶ

ବେପାରୀ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୂଚନାବଳୀ (ଜାରି ନିୟମାବଳୀ)

- ବାରମ୍ବାର ହାତ ଧୁଅନ୍ତୁ
- ମୁହଁକୁ ନ ଛୁଇଁବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ।
- ସବୁବେଳେ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧନ୍ତୁ
- ସାବୁନ ପାଣିରେ କାଉଣ୍ଟର ଓ କବାଟ ର ହ୍ୟାଣ୍ଡଲ, ଝରକା ତଥା ଅନ୍ୟ ଚଟାଣ ସବୁ କୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଧୁଅନ୍ତୁ
- ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ କାମକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ନାହିଁ
- ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରେ ସାବୁନ ରେ ଭଲ ଭାବେ ଗାଧାନ୍ତୁ ଓ ପରିଷ୍କାର ହୁଅନ୍ତୁ
- ପିନ୍ଧିଥିବା ପୋଷାକ ସବୁ ଅଲଗା ଭାବେ ସଫା କରନ୍ତୁ

ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଦ୍ରବ୍ୟ କିଣିବା ଓ ବିତରଣ ଗ୍ରହଣ କରିବା

- ଯଥାସମ୍ଭବ ସଭଦା ସବୁ ଦୋକାନ ବାହାରେ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ
- ପେଟି, ବାକ୍ସ ଓ ବ୍ୟାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ସାବୁନ ପାଣି ରେ ପୋଛନ୍ତୁ
- ବାକ୍ସଗୁଡ଼ିକୁ ଖୋଲି ଜିନିଷ କାଢ଼ିଦିଅନ୍ତୁ।
- କେବଳ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଭିତରକୁ ନେଇଯାଆନ୍ତୁ।

ଗୋଦାମ ଘର

- ଚାଉଳ, ଡାଲି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଖୋଲା ସାମଗ୍ରୀ କୁ ଆବଦ୍ଧ ପାତ୍ରରେ ରଖନ୍ତୁ
- ଏହି ପାତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ଭଲସେ ପୋଛି ସଫା କରନ୍ତୁ
- ଫଳ ଓ ପନିପରିବା ସବୁ ବାହାରେ ଖୋଲା ରଖିପାରନ୍ତି

ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି କରିବା

- ଖୁଚୁରା ବେପାରୀ (ଛୋଟ ଦୋକାନ): ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ସବୁ ଦୋକାନ ଦୁଆରେ ବା ପ୍ରବେଶ ଦ୍ଵାରରେ ଦିଅନ୍ତୁ
- ବଡ଼ ବେପାରୀ (ବଡ଼ ଦୋକାନ): ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ହାତ ଧୋଇ ଆସିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ ଓ ଏକ ସମୟରେ କମ ଲୋକଙ୍କୁ ଦୋକାନ ଭିତରକୁ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ
- ପାଇକାରୀ ବେପାରୀ ମାନେ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଭିତରେ ୧ ରୁ ୨ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନ ରଖି ଧାଡ଼ିରେ ଆସି ଜିନିଷ ନେବାକୁ କୁହନ୍ତୁ
- ଲୋକ ମାନଙ୍କ ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଇଁ ଦୋକାନ ବାହାରେ ୧ ରୁ ୨ ମିଟର ବ୍ୟବଧାନ ରଖି ଛୋଟ-ଛୋଟ ଗୋଲ ଚିହ୍ନମାନ କରନ୍ତୁ

ଅର୍ଥ ଦେବା

- କାଗଜ ନୋଟ ଓ ଖୁଚୁରା ମୁଦ୍ରା ସବୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ବାକ୍ସ ରେ ରଖନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ସାବୁନ ପାଣି ରେ ଧୁଅନ୍ତୁ
- ପ୍ରତି ଥର ଟଙ୍କା କାରବାର (ବିନିମୟ) ପରେ ହାତକୁ ଭଲ ଭାବେ ସାବୁନ ରେ ସଫା କରନ୍ତୁ
- ଯଦି ସମ୍ଭବ ହୁଏ, ଜଣେ ଲୋକକୁ କେବଳ ଟଙ୍କା କାରବାର ପାଇଁ ରଖନ୍ତୁ ଓ ଗ୍ରାହକ ମାନଙ୍କୁ ଅନଲାଇନ ଟଙ୍କା ଦେବା ନେବା କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ

ଗୃହ ଯୋଗାଣ

- ଯଥାସମ୍ଭବ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଘର ଭିତରକୁ ନଯାଇ ବାହାରେ ସାମଗ୍ରୀ ରଖି ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ନେବାକୁ କୁହନ୍ତୁ
- ସାମଗ୍ରୀ ଦେବା ପରେ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟାଗ ବା ଥାଲି ରେ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ
- ଯଦି ଟଙ୍କା ହାତକୁ ହାତ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହାତ ଧୁଅନ୍ତୁ

Image credits:

Storyweaver, Nivong Sengsakoun, Lavanya Naidu, Shambhavi Singh, AP News, Freepik, Rabin